

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Lapkiadó-tulajdonos

Az „ÓZDI JÁRÁSI NYOMDA“

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„ÓZDI JÁRÁSI NYOMDA“ ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

Ismeretterjesztő előadások.

Az emberiség ama hatalmas, mindennapi munkája között, amely mint egyéni cél: a boldogulás és megélhetés áll mindnyájunk előtt, jól esik néha-néha pihenőt tartanunk. Ilyenkor a munka sulya alól szabadulva, a lélek egykis szórakozás féltét kér, hogy vidámságot, örömet s ha lehet: lelkesedést is adjon a jövő hét munkájának. A kézimunkásnak szellemi táplálékra van szüksége s a természet rendje hozza magával, hogy ezt megadni neki: első sorban az a magasabb társadalmi réteg van hivatva, amelynek körében az a munkás mindennapi teendőjét végzi.

Az ózd-gyári Olvasó egyesület szép tanujelét adta a múlt vasárnap délutánján rendezett „Felolvasás“-sal annak a gondoskodásnak, amellyel tagjai iránt elejétől fogva van. Őszinte öröm is kél a szívünkben, amidőn annak szép sikerét lapunk vezető helyén publicálhatjuk. Üdvözlünk is kell meleg lelkesedéssel a rendezőseget, amely ezen ténykedésével is beigazolta, hogy a munkásnép

érdekeinek megvédésére és ápolására nemcsak elég erőt és lelkesedést érez, de a versenyt, a közönség háláját és rokonszenvét ki is szolgálja.

Bizonyságul szolgál más oldalról ez a felolvasás azt illetőleg is, hogy az ózdi társadalom nem zárkozik el a munkás osztálytól. Vele együtt, közösen szerez kellemes élvezetet és hasznos ismereteket magának s a munkásnézeti cél szemelődésével erős, munkaszerető, haladnivaló munkásosztályt nevel a magyar hazának. A mai életviszonyaink kívánják azt, hogy mesterségünkben ne maradjunk el s hogy a világ hasznos dolgairól tudomást kell szereznünk. Meg kell tenni ezt különösen a gyengébbek érdekében, mert lépten-nyomon érezzük a hiányokat, amelyeket jelenünk s jövőnk érdekében pótolnunk kell. S éppen ez a körülmény az, amely a mai társadalmi élet emelése érdekében tett hasznos munkálatok becsére hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy ezáltal az egyéni erők tisztulása és a köz lelki emelkedése minél intenzívebb módon szolgálva lehessen.

Ha úgy futólag végig tekintünk a közeli napok eseményein, kiválóan csak a vasárnapi „Felolvasás“-t lehet mondanunk, mint amely szép reményekre jogosít ezutánra nézve is. A Rokkant egyesület előadásai ma már kezdik lejárni magukat. Amilyen szép céllal és munkaprogrammal vezették be annak idején a mozgófényképszínházat, éppen fordított arányban kevés az a hasznos és esztétikailag szép élvezet, amit ma nekünk nyújt. A legfantasztikusabb események peregnenek le a közönség szeme előtt. Bohóc vicek, üres, tartalom nélküli képsorozatok váltják egymást, mintha csak hajtóvadást látnánk megnyilvánulni: mint lehet a közönség érdeklődését a lehető legmagasabb fokig felcsigázni. S az egész estélyből alig egy-egy valamire való sorozat marad emlékünkből, s ez is eltörlődik a sok holdbanjárás s a mindenféle idegesítő képek mellett. Az ózdi társadalom a mozgófényképszínház terén ezeknél komolyabb dolgokat vár: hasznos ismerettel s nemes élvezettel kapcsolatban.

Ha azonban a vasárnapi „Felolvasás“-

TÁRCA.

Egészségünk megóvásáról.

Közi: Dr. Urszinyi Gyula járásorvos.

Szíves felszólításuk folytán vállalkoztam arra, hogy legdrágább kincsünkről, az egészség megóvásáról elmondjak egyetmást.

Sok érdekes fejezetről beszélhetnék, így pl. a fertőző betegségek keletkezéséről, szervezetünk védelmi eszközeiről, a természetes gyógyulás folyamatáról, amely első sorban a tüdővérszél mindnyájunkat érdekel, de viszont a lakás, ruházódás, táplálkozás stb. ezek is oly sok tanulságosat rejtegetnek, hogy mindezekről sok jót, újat és hasznosat lehet elmondani.

Mindent tanítanak az iskolában, csak gyakorlati egészségtant nem, azért azután nem csoda, ha az emberek nem tudnak okosan élni. Egyesek tudnak sok pénzt keresni, mások sokat költeni és mulatni, de okosan és jól élni kevés ember tud.

Akinek pl. nagy a keresete az azt hiszi jól kell élni. Erről majd az okszerű táplálkozásnál, most a fertőző betegségek keletkezéséről és miben létértől óhajtók röviden szólni.

A fertőző bajok eredete oly régi, mint az emberiség története. Nem kell azt hinni, hogy az Influenza új betegség, hiszen már a 17-ik század végén megtizedelte Európa lakosságát. Akkor tíz év alatt utazta végig földrészünket, mivel a posta kocsis volt a leggyorsabb közlekedési eszköz. Husz év előtt 3 hónap alatt jutott el Szentpétervárról Londonba, és ha lég-hajó közlekedés lesz, még gyorsabban terjesztik majd a betegeket.

Az emberek azt hiszik, hogy egyformán kell védekezni a különféle fertőző betegségek ellen, már pedig vannak oly fertőző betegek akiket meglehet látogatni, mivel nem a beteg, de váladékai terjesztik a betegséget, ilyen pl. a tüdővész, cholera, hagymáz stb., viszont a himlőben, influenzában, kanyaróban, vörhenyben és diftériában szenvedőt nem szabad meglátogatni. Előbbi betegségekben szenvedőt, ha megláto-

gatjuk, oly házban sem enni, sem inni nem szabad, s utána kezet kell mosni.

A XX-ik század feladata lesz megismertetni a néppel a védekezés különféle módjait. Igen érdekes hogyan védekeztek a régmúltban az emberek a fertőző betegségek ellen. A chinaiak 2000 év előtt enyhe himlőben szenvedő beteg ingét megvásárolták és hordták, a gyermekek orrába pedig a betegről levált pörköket dugtak és így oltották be az enyhe himlőt.

1779-ben Angolországban egy szolgáló fejében kezét tehénhimlővel beoltotta, enyhe himlőn esett át, mely megvédte a nagyhimlőtől. Ez indította Jenner angol orvost a himlőoltás megvalósítására, s neki köszönhetjük, hogy a régen oly rettegett himlőtől mentve vagyunk.

Hazánkban is sok urinó azért fejte teheneit, hogy himlős ne legyen.

Megemlítem itt, hogy Amerika felfedezése után a kalmár szellemű, semmitől vissza nem rettenő spanyolok himlős betegek ruháit oly célzattal vitték át a benszülötteknek, hogy

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona.

vesszük, nem találunk ebben semmit amihez szó férne, sőt a legnagyobb dicsérettel kell megemlékeznünk róla. A szép műsor minden pontja nemes élvezettel és sok gyakorlati tanulsággal gyarapított. A Hanuszik Antal dalárdájának már nem kell cégér; hire van annak messze földön; a zenekarral egyetemben kellemes órát szereztek a közönségnek. Dr. Urszinyi Gyula járásorvos felolvasását szándékosan említjük utoljára. Benne példáját láttuk a népies felolvasásnak, a hozzáértésnek, a művészetnek, amellyel a közönség érdeklődését sikerült felköltenie.

Ez a helyesen összeállított felolvasás bizonyítja a legjobban, hogy annak további rendezése kívánatos s azt napirónden is kell tartani. Legalább kéthetenkint egy-egy ilyen délutánt, s akkor a hideg tél nem mulik el minden haszon és kellemes élvezet nélkül. Majd talán a „mozira“ is jobb napok következnek, s szerez nekünk egy-két felolvasással vagy magyarázattal kísért képsorozat. Ekkor majd megelégedéssel mondhatjuk, hogy a felolvasások és a mozi kellemes szórakozó és hasznos ismeretanyagot nyújtó helyei az ózdi nagyközönségnek.

HETI KRÓNKA.

András napjakor lehetetlen, hogy az embernek hevesebben ne dobogjon a szive, amint az rendesei elmorogni szokott. Oh! nem a névnapi gratulációkért, nem, azért semmi esetre sem. Ez utóbbi ma már ugyanis egészen prózai dolog. Érdeme csak éppen abban rejlik, hogy sokkal értékesebb, a fiatal gyöngye nemnek sokkal nemesebb cselekedete koncentráldik hozzá. A leányok napja volt ez voltaképpen, telve nemcsak az egész nap, hanem az előtte és utána való is — u. n. *ólomöntéssel*

azok kipusztuljanak. Céljukat elérték. A ruhákat, ékszereket, drágaságokat kaptak cserébe, és öt millió benszülött pusztult el himlőben 1—2 év alatt.

Minden népfaj védekezik a maga módja szerint az őket ért veszedelmek ellen, így pl. Afrikában a busmannok a mérges kígyó száritott porát eszik, s ez védi őket a harapás mérge ellen.

A hazuk a veszett kutya máját megeszik, ha az előbb megharapta őket.

Nincs tehát semmi új a nap alatt, mert amit ma Pasteur oltásnak nevezünk, azt a vadember is megteszik a maguk módja szerint.

Nemcsak az emberek, de az állatok is védekeznek ellenségeikkel szemben, sőt a betegségek ellen is. A kutya pl. a csontot, sőt a falat is rágja, ha gyomor égése van, máskor füvet eszik, hogy miért, azt ő tudja. A tehén ismeri a mérges füveket, azokat nem eszi meg.

Látjuk, hogy nem csak fűben, fában van orvosság, de a beteg állat testében készül a leghathatósabb orvosság, így pl. a diftéria elleni savó a ló vérében.

Ugyancsak a kígyó és veszett kutya testében is készül ellenmereg.

Pasteur, Semmelweis, Jemmer Lister ezek azon halhatatlan szellemi óriások, akiknek többet köszönhet az emberiség, mint a legbölcsebb és legnagyobb uralkodónak, mivel utóbbi csak egy nemzedéket boldogít, amazok pedig a jö-

és *gombóc főzéssel* s még sok minden más jósolgatással és ráolvasással. Esdve kérjük a kislányokat — az érdemekben megöszült apák jóindulatu tanácsával, — meg ne tegyék ezt többször, hiszen már Kálmán király kimoindotta, hogy . . . tehát előbb-utóbb ugyanis férjhez kell menniök. Vagy talán attól rettegnének, hogy nem úgy lesz?! Ne féljenek! hány fiatalember kérné meg már ma is kedves kezeit, ha zsebében csupa véletlenségéből valamivel több lenne.

* * *

Januarius elsejével Ózd község lakossága néhány száz emberrel meg fog szaporodni. Ne tessék nagyon megijedni, csak mesterséges szaporításról van szó. Mindössze abból áll az egész, hogy a Kisfaludiak Gömörből átvándorolnak Borsódba. És mindennek ki veszi hasznát? Nem más, mint Ózd nagyközség, amely ezzel egy minden izében elegáns városrészhez jutott. (Ezért fáj az ózdiak foga mindig Kisfalud után.) Meg is kell ám azt nézni, van mit látni rajta. Gyönyörű szép házak, mitha egymás képére épültek volna. Az udvar hátulján meredek lépcső feljáratok vezetnek a téli kertbe, mely mögött az akácok virit s ad kellemes illatot az arra menőknek — természetesen annak idejében. A ház előtt virágos kert, léckerítés, akárcsak mint falu helyen szokás. Az utcája csatornázza kiköveve, a másfélméteres gyalogjárója pedig éppen most épül. Még csak egy néhány ivlámpára van égető szükség s akkor majd éjszakai nappali-fény mellett is élvezhető lesz a nagyvárosias pompa. Bizony feljött már Kisfaludnak is a napja. Ez a városrész fogja igazgatni a falut, ahonnan minden lélek Kisfaludra jön szórakozni, művelődni s s még sok minden más célból, amelyekért a nagy városok: a menni szokás.

* * *

Kossuth Lajos apánknak új hajlékot épített a hü magyar nemzet. A Kerepesi temető valószínűsárgos zárándoklat helye volt a múlt héten, minden ember látni akart valamit. De hogy

vő számtalan generációját mentik meg a biztos haláltól!

Azt hiszem tudják, hogy Semmelweis magyar ember volt. Ő fedezte fel a gyermekágyi láz okát a tisztátalanságban. Ugyancsak ez az oka a sebláznak is, s csodálatos, hogy 50 év alatt még mindig nem ment át a köztudatban az ő tana.

Priesnitz felfedezése a hideg borogatásról már 100 éves, azért jobban is átment a nép vérébe.

A mi népünk a múlt században azt hitte, hogy megmérgezték a kutakat midőn elzárták a cholera alatt, a Borneo sziget lakói pedig azt hiszik ma is, hogy a fertőző betegséget szellemek okozzák dárdáikkal.

Az ó korban is azt hitték, hogy tüzes esső okozza a himlőt, melyet Isten haragja küld a bűnös emberiségre.

De már akkor Hipokrates, az orvosi tudomány atyja a ködben, áradásokban, és a föld elposványosodásában kereste a fertőző betegségek okait.

A IX-ik században Rhazes a must erjedésében hasonlította, igen találóan a fertőző betegség lefolyását. Leírta igen szépen, hogy a himlő legkisebb anyaga képes egészséges embernél himlőt létrehozni, mint az erjesztő erjedésbe hozza a mustot, vagy a tészta.

Róma fénykorában pedig Marcus Tarentius, Varró, Columella híres tudósok láthatatlan apró állatkáktól származtatták a fertőző bajokat.

mit érzett ott a legtöbb ember, ezt a kérdést még egyetlen egy ujság sem vetette fel. Pedig a kegyeleten kívül volt ott s kellett is lenni egyébrek is. Mert annak a nemzeti határtalan szeretettel megszentelt testnek az áthelyezése gondolatot minél kevesebbet, de érzelmeiket annál többet válthatott ki. Hej! régi szép idők! Ott kellett volna kipróbálni a nemzet erejét, bírja-e még ősei örökét úgy, amint reá hagyományozták? A Kossuth Lajos temetőjében mindenki szive szerint vallott volna.

* * *

Megszomorodott szívvel adjuk közre az Ózdi Hirlap mai számát. H. I. nyomdatulajdonos és „felelős szerkesztő“ eddig viselt állásáról „lemondott“. Tette pedig ezt azon természetes oknál fogva, amely saját eljárása folyamánként ilyen kényszerítő helyzetbe sodorta. A végtelen nagy anyagi romlás mellett valami haszna is volt azonban neki. Megtanulta (hej! de drága tandíjat fizetett), hogy annak a közönségnek, amelytől existenciája függött, nem szabad lett volna parancs szavakat osztogatnia. Temessük el azonban mindezeket! Inkább örvendezzünk az örvendezőkkel a jelenért, amely jobb jövőt ígér nekünk. Az új tulajdonosokhoz forduljunk bizalommal, tartsunk ki mellettük s legalább a *névjegyeinket* csináltassuk ezután az Ózdi Járási Nyomdában.

* * *

Nagy napja lesz f. hó 12-én a ker. fogy. szövetkezetnek.

Rendkívüli közgyűlés, a melynek úgy halljuk egyik legfontosabb tárgya az Igazgatóság választási idejének, javadalmának apasztása.

Helyes, nagyon helyes.

Minék is egy igazgatónak három évig basáskodni, s nagy tantiemeket étvezni.

Élvezze azt gyakrabban más is. Kíváncsiságból megkérdeztük egyik bő lelkiismeretű Igazgatósági tagot, hogy mennyi lehet az a nagy jutalék?

Bizalmasan közölte, hogy az nagyon, nagyon

Ezen uralkodó nézetből kifolyólag a rómaiak tisztasága úgy a házban, mint az utcákon és köztereken, ugyszintén a ruházatban és a bőrápolásban minden képzeletünket felülmúlja.

A rómaiak vízvezetéke, mely ma is látható oly bőven szolgáltatott vizet, hogy mindenki többször fürdött naponta s a város porát és szennyjét naponta lemosták és földalatti csatornákon vezették le.

Tehát már az ókorban látjuk azt, hogy helyes nézetek okszerű intézkedéshez vezettek, melyeknek áldásait élvezte az emberiség.

Később, vagyis a középkorban a levegőt tartották a fertőző betegségek terjesztőjének és ha télen át nedves, ködös időjárás volt féltek, rettegték az emberek, hogy: „jön a fekete halál!“ Így nevezték a pestist, mely egy félszázad alatt 100 millió közül 25 millió embert ragadott el.

Mivel akkor a levegőt okozták tüzzel akarták tisztítani. Így pl. 1348-ban VI. Kelemen pápa Avignonban tűz által védte udvarát a pestis ellen. Akkor jött szokásba a levegő szagosítása fenyővel, borókéval. Erre tényleg nagy szükség volt, mert az ostrom alatt levő városokban éveken át gyűlt a piszok és nem hordhatták ki. Ez döglettessé tette a levegőt, szennyessé a talajt, mely fertőzte a kutakat és így nem esoda, ha pusztítottak a különféle fertőző betegségek.

(Folyt. köv.)

Fonciere pesti élet,
baleset, tűz és jégkár
elleni biztosító intézet
— képviselősege. —

Blaskó Vithold
fűszer és vegyeskereskedő. Ózd, Fő-utca.

Magyar nyugdíj bizto-
sító részvénytársaság
vezérképviselősege.

ÁRUKÖZLÖNYE.

Tisztelettel b. tudomására adom az igen tisztelt vásárló közönségnek, hogy az idei karácsonyi saeisonra játékaru raktáramat tetemesen megnagyobbítottam. Miáltal abba a kellemes helyzetbe is jutottam, hogy az árakban bármelyik nagyvárosi játékarussal felvehetem a versenyt.

Babák 100 cméter nagyságban is kaphatók.

Nagy választék karácsonyfadiszekben és cukorkákban. Továbbá:

Hegedűket: állandó raktáron tartok: iskola hegedűket, hangversenyhegedűket és régi kijátszott hegedűket. Vonók, húrok és mindennemű hegedűrészek. —

Gramopfonok: tölcserrel és tölcser nélkül, a világ legtekélyesebb gyártmánya „angyal védjeggyel“ csak nálam kapható. —

Hanglemezek: minden héten új felvételek, darabonként 3 korona és feljebb. —

Singer varrógépek: régi rendszerű és karikahajós. Gramopfonok és varrógépek kedvező havi részletfizetésre is kaphatók. —

Porcelán és üvegáru: étkészletek, teás-, kávé-, boros-, sörös-, likörös-, és compotos készletek stb. állandó készleten. —

Lámpák: függő-, asztali-, konyha-, éjeli lámpák és örökmécsek, nagy választékban.

Függőlámpákat és csillárokat: legmagasabb értékben is, egyenesen a magyar fém- és lámpaárugyárból Budapest disponálok gyári árban. —

Festékárak: olaj-, és porfesték, zománcfesték, padló mázak: borostyánmáz és linoleum, a legjobb minőségben és minden színben. Mindennemű lackok és kencék állandó raktáron. —

Vásznak: finom szepességi vászon végenként 11—13 kor. —

Az igentisztelt vásárló közönség nagybecsű jóindulatába ajánlom magamat.

kiváló tisztelettel

Blaskó Vithold.

változó, s sokszor a véletlen körülményektől függ.

Nevezetesen:

Ha az igazgatósági gyűlés éjjel, 8-tól — 12 óráig tart, a jelenleti jegy legfeljebb 2 korona, ha azonban az ügyek elintézése már 9 óra-kor véget ér, a jelenleti jegyek beváltását a balaton kávéház főpincérje határozza meg.

„Igy vagyunk,“ csak azért is le a basákkal.

* * *

Busul a polgári önképzőkör kezelője, — panaszkodik, hogy ő azt másképp gondolta, nem megy az üzlet, nem fogy a bor, s rettenetes pezsgőt még egy üveggel sem adott el, pedig éppen ebből nagy a raktára.

Gondolkozik vajjon nem e lett volna jobb a biztos torzsát rácsálni.

De gondolt egy nagyot, az új nyomdában „vignéttakat“ rendelt, — „szomorodni“ „rizling“ felirással.

Az igaz, hogy az új nyomda is borsosan számította az árt, de mindegy, — van ott ész a hol szükséges, — gondolja magában.

A hét decis üvegeket fel díszítette a gondosan kidolgozott vignéttákkal. — s egy párt a kirakatba helyezett. Tessenek képzelni mi történt a sok vignetta elfogyott, s új rendelést tett, de meg sugjuk, az üvegeken csak a felírás valódi, s belől, belől „ ott a hiba.“

U.

H I R E K.

Olvasóinkhoz.

Tisztelettel értesitem az „Ózdi Hirlap“ mélyen tisztelt olvasó közönséget, hogy a felelős szerkesztést a jelen számmal átvettem.

Igyekeztem arra fog irányulni, hogy a lap régi jó nevét, ismét helyre állítsam, s azt minden tekintetben a nagy közönség teljes megelégedésére, a közérdek szem előtt tartásával, a leghelyesebb mederbe irányítsam.

Kádár Elek.

— **Házasság.** Quirin József borsodnádasdi mérnök, f. hó 4-én tartotta esküvőjét Rajzinger Sárival. A fényes esküvőn községünk egész intelegentiája megjelent. Kísérje az új párt, utaikon megelégedés öröm s boldogság.

— **Közügyülés.** Ózd község képviselőtestülete f. évi december 6-án közgyűlést tart. *Legfontosabb tárgya:* Kisfalud telepnek Ózd községhez való csatolására vonatkozó miniszteri rendelet bemutatása.

Kisfalud telep a Belügyminiszterium rendeletével Ózd községhez csatoltatott. Az átvételre f. évi Dec. hó 30-ik napja tüzetett ki. Megvan tehát a telep lakóinak hő kivánsága, megvan, ha áldozatok árán is. Egy igazán szép példát mutatott ismételten a nagynevű társulat, hogy munkásai érdekeit mint kell egy munkaadónak szíven viselnie. Kisfalud telep eddig Uraj községhez tartozott a midőn a gyári igazgatóság az átsatolást kérelmezte Uraj község azt csak úgy akarta átengedni, ha Ózd az anyaközséget is magához csatolja, erre azonban mivel ezt semminemű közérdek nem kívánta, Ózd község nem volt hajlandó, hanem azon kevés pótdadó jövedelem veszteségért, mit Uraj az átsatolásért idővel veszített volna, a gyári igazgatóság és Ózd község egyszer s minden-

korra 2000—2000 koronát ajánlott fel. Uraj község ezt azonban barátságosan nem fogadta el. A Belügyminiszterium most így döntött, s új évtől községünk ismét egy nagy teleppel növekedett, A telep felépítésére valamint annak átsatolása körül, gyárigazgatónk szerzett nagy érdemeket.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Turóczy Pál főesperest, fia ifj. Turóczy Pál f. évi. nov. 25-én Sátoraljauhelyen. hosszas szenvedés után elhunyt. Adja Isten, hogy a gyászba borult szülők, végtelen fájalmát, enyhítse a hitbe vetett bizalom, mert hiszen a vigasztalás itt kevés, s csakis az a tudat adhat e nagy fájdalomra némi nyihet, ha Isten akaratába bele nyugszanak, tudván azt hogy a szelid lelkületű fiu, most már élvezzi a csendes pihenés áldásait.

— **Felolvasás.** Az ózdi gyári olvasó-egyesület mult hónap 28-án délután az egyesület nagytermében ismeretterjesztő előadást rendezett. Felolvasott ez alkalommal Dr. Ursziny Gyula járásorvos. Felolvasását a szerző előleges engedelmével lapunk mai számával megkezdve, közöljük le, felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét. A műsor egyéb pontjait a gyári zenekar és a dalárda előadásai töltötték ki, továbbá Vjerk Ferenc szavalata, aki Tompa Mihálynak „A madár fiaihoz“ című költeményét recitálta. A jól sikerült felolvasást szép számu közönség hallgatta végig.

Közügyűlést tartott mult hónap utolsó vasárnapján az ózdi Gyermekegélyző Nőegylet, Kablay Irvánné urnő elnöklése mellett. A tárgysorozat kiemelkedő pontja a karácsonyfa ünnep előkészítése volt. Beható tárgyalás után megállapítottak azon fél- és egész árvák, továbbá szegénysorsu gyermekek, akik ruha, cipő stb, segélyezésre szorultak. Itt említjük meg, hogy a leányka ruhák varrását egy pár helyi ügybuzgó tag minden díjazás nélkül vállalta magára. A karácsonyfa ünnepély idejéről és sorrendjéről később, fogjuk értesíteni lapunk olvasóit és az érdeklődőket

— **Készül a jégpálya.** Rösch Frigyes kohóigazgató ur támogatásával, készített már a Kaszinó Vigalmi Bizottsága a jégpályát. A köröző iv szerint személyjegy ára felnőtteknek 4, gyermekeknek 2 korona. Tekintettel azon körülményre, hogy a kaszinói építkezések miatt egyéb szórakozás alig lehetséges, hihető, hogy a jégpályának ez évben jó keletje lesz. Kérünk azonban egy kis hideget, hogy az a sok víz valamiképpen már jéggé fagyhasson.

— **Lopás.** Lepis Adolf ózdi lakos Gyulai János ózdi lakos zsebéből ki Offer Ottó kávéházában jókedvű állapotban volt egy drb. ezüst órárt láncsal együtt elvett, hogy azt megőrizve más nap neki átadja. Gyulai észre véve a dolgot a helyett, hogy Lepistől kérte volna az órárt őt feljelentette a csendőrségnél s most a jóltevőből vádlott lett, kir. Járás bírósághoz feljelentetett.

— **Drága bor.** Kis Tóth Lajos nekézsényi lakos az ózdi novemberi vásárról hajtott haza egy drb. sertést, utközben csokván betért egy korcsmába valami melegítőért, mert igen átfázott. Egy liter bor elfogyasztása után jól felmelegedve haza fele indult. Mikor már csaknem haza ért akkor jutott eszébe, hogy ő tulajdonképpen sertést hajtott Ózdról s most a nélkül jött haza. Vissza ment csokvára, hogy ott találja a sertést melyet 50 koronáért vett, de bizony az már nem várta gazdáját elment meiegedni valahová, hogy hová maig sem tudják.

— **Nyomda átvétel.** A „Hermann“-féle nyomda új tulajdonosok kezébe került. Hisszük s reméljük, hogy az új tulajdonosok, fő célul, a nagy közönség igényeinek teljes kielégítését tűzték ki. Hirdetésüket az olvasó közönség b. figyelmébe ajánljuk.

— **A tél kezdete.** A napokban bemutatkozott az ideai hó. A mindnyájunk által örömmel várt kedves vendég megérkezett. Fehér asztalt terített a mindenek Gazdája azon lakói számára a melyek hajlék nélkül töltik el életüket. Megkezdődött ország szerze a tél leghasznosabb idő szaka a sertés ölés is. Fehér asztal mellett töltönek el sok jó estét azok is a kiknek megengedtetett, hogy meleg szoba tulajdonosai bérlői lehetnek. Felelevenedik a régi jó világ a baráti szeretett a rokonai kötelék szorossabbra fűződik, egymás felkeresése a társas összejövetel által a miben jó része van ezen kellemes időszaknak. Örömmel üdvözlünk azért szeretett vendégünk s remélve, hogy mi is sok jó disznó torban lehetünk részesek ké-rünk maradj jó ideig a mi vendégünk.

— **Óvakodjunk** a hamisított élelmi szerek-től. Hogy mily óvatosan kell ma egy kereskedőnek még a megrendeléseinél is eljárni, legnagyobb bizonyosága egy helyi kereskedésben megtörtént eset. A kereskedő ugyanis a legjobb hiszemben rendelt meg egy hordó szeszt s mi történt, a szesz hamis volt, s nem elég hogy a becsapott kereskedőnek elkobzották az áruját, de még ráadásul fizetett 100 korona bírságot és 212 korona költséget. Ugy halljuk, hogy járási orvosunk előintézkedést tett, hogy a hamis tej forgalomba hozatala is meggátol-tassék. Bizony nagyon, nagyon helyes lenne, hogy a tej is gyakrabban vizsgáltnék meg, mert ma a fogyasztó közönség drága pénzért mégcsak nem is vizes tejet, de tejes vizet kap, a batus nének meg nagyot nevetnek a markukba.

— **Egy fővárosi cég jubileuma.** Kertész Pál férfi és női divatáru üzlete Budapest, Rákóczi ut 40 sz. alatt mely egyik látványosság a fővárosnak, most jubilál amennyiben 15 esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalomból pazar kiállítású katalógust adott ki melyet mindenkinek ingyen küld, ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

Szerkesztésért felelős Kádár Elek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek Ózd. A kivánságnak eleget tettünk, de most pártfogást kérünk.

T Arló. Eljegyzésedhez gratulálunk.

F. L. Ózd. Azt irod, hogy gyakran csuklassz, — mi lehet annak a jelentősége. — Mi meg kérdeztünk egy orvost, s az alábbi felvilágosítást adta.

Ha reggel csuklassz jelentősége nincs.

Ha d. e. 10 órakor hármat csuklassz ideálod emleget.

Ha d. u. hetet, — rollad beszél a jövődöbelid.

Általában pedig a ki este 23-at csuklik, azt az anyósa emlegeti.

H I R D E T É S E K.

Meghívás.

Ózd és vidéke ker. fogy. és ért. szövetség 1909 évi december hó 12 nap-jár délután 3 órakor a községháza tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 19. szak. értelmében meghivatnak.

Tárgy:

1. Az alapszabályok 12. és 23 §. módosítása.
2. A faraktári eredmény bemutatása.
3. Egyéb indítványok.

Az igazgatóság.

változó, s sokszor a véletlen körülményektől függ.

Nevezetesen:

Ha az igazgatósági gyűlés éjjel, 8-tól — 12 óráig tart, a jelenleti jegy legfeljebb 2 korona, ha azonban az ügyek elintézése már 9 órakor véget ér, a jelenleti jegyek beváltását a balaton kávéház főpincérje határozza meg.

„Igy vagyunk,“ csak azért is le a basákkal.

* * *

Busul a polgári önképzőkör kezelője, — panaszkodik, hogy ő azt másképp gondolta, nem megy az üzlet, nem fogy a bor, s rettenetes pezsgőt még egy üveggel sem adott el, pedig éppen ebből nagy a raktára.

Gondolkozik vajjon nem e lett volna jobb a biztos torzsát rácsálni.

De gondolt egy nagyot, az új nyomdában „vignetékat“ rendelt, — „szomorodni“ „rizling“ felirással.

Az igaz, hogy az új nyomda is borsosan számította az árt, de mindegy, — van ott ész a hol szükséges, — gondolja magában.

A hét decis üvegeket fel díszítette a gondosan kidolgozott vignettákkal. — s egy párt a kirakatba helyezett. Tessenek képzelni mi történt a sok vignetta elfogyott, s új rendelést tett, de meg sugjuk, az üvegeken csak a felírás valódi, s belől, belől „ ott a hiba.“

U.

H I R E K.

Olvasóinkhoz.

Tisztelettel értesitem az „Ózdi Hirlap“ mélyen tisztelt olvasó közönséget, hogy a felelős szerkesztést a jelen számmal átvettem.

Igyekeztem arra fog irányulni, hogy a lap régi jó nevét, ismét helyre állítsam, s azt minden tekintetben a nagy közönség teljes megalégedésére, a közérdek szem előtt tartásával, a leghelyesebb mederbe irányítsam.

Kádár Elek.

— **Házasság.** Quirin József borsodnádasdi mérnök, f. hó 4-én tartotta esküvőjét Rajzinger Sárival. A fényes esküvőn községünk egész intelegentiája megjelent. Kísérje az új párt, utaikon megalégedés öröm s boldogság.

— **Közügyülés.** Ózd község képviselőtestülete f. évi december 6-án közgyűlést tart. *Legfontosabb tárgya:* Kisfalud telepnek Ózd községhez való csatolására vonatkozó miniszteri rendelet bemutatása.

Kisfalud telep a Belügyminiszterium rendeletével Ózd községhez csatoltatott. Az átvételre f. évi Dec. hó 30-ik napja tüzetett ki. Megvan tehát a telep lakóinak hő kívánsága, megvan, ha áldozatok árán is. Egy igazán szép példát mutatott ismételtén a nagynevű társulat, hogy munkásai érdekeit mint kell egy munkaadónak szíven viselnie. Kisfalud telep eddig Uraj községhez tartozott a midőn a gyári Igazgatóság az átcsatolást kérelmezte Uraj község azt csak úgy akarta átengedni, ha Ózd az anyaközséget is magához csatolja, erre azonban mivel ezt semminemű közérdek nem kívánta, Ózd község nem volt hajlandó, hanem azon kevés pótagó jövedelem veszteségért, mit Uraj az átcsatolásért idővel veszített volna, a gyári Igazgatóság és Ózd község egyszer s minden-

korra 2000—2000 koronát ajánlott fel. Uraj község ezt azonban barátságosan nem fogadta el. A Belügyminiszterium most így döntött, s új évtől községünk ismét egy nagy teleppel növekedett, A telep felépítésére valamint annak átcsatolása körül, gyári igazgatónk szerzett nagy érdemeket.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Turóczy Pál főesperest, fia ifj. Turóczy Pál f. évi. nov. 25-én Sátorlajuhelyen. hosszas szenvedés után elhunyt. Adja Isten, hogy a gyászba borult szülők, végtelen fájalmát, enyhítse a hitbe vetett bizalom, mert hiszen a vigasztalás itt kevés, s csakis az a tudat adhat e nagy fájdalomra némi enyhét, ha Isten akarátába bele nyugszanak, tudván azt hogy a szelid lelkületű fiu, most már élvezzi a csendes pihenés áldásait.

— **Felolvasás.** Az ózdi, gyári olvasó-egyesület múlt hónap 28-án délután az egyesület nagytermében ismeretterjesztő előadást rendezett. Felolvasott ez alkalommal Dr. Ursziny Gyula járásorvos. Felolvasását a szerző előleges engedelmével lapunk mai számával megkezdve, közöljük le, felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét. A műsor egyéb pontjait a gyári zenekar és a dalárda előadásai töltötték ki, továbbá Vjerk Ferenc szavalata, aki Tompa Mihálynak „A madár fiaihoz“ című költeményét recitálta. A jól sikerült felolvasást szép számú közönség hallgatta végig.

Közügyűlést tartott múlt hónap utolsó vasárnapján az ózdi Gyermeksegélyző Nőegylet, Kablay Irvánné urnő elnöklése mellett. A tárgysorozat kiemelkedő pontja a karácsonyfa ünnep előkészítése volt. Beható tárgyalás után megállapítottak azon fél- és egész árvák, továbbá szegénysorsu gyermekek, akik ruha, cipő stb. segélyezésre szorultak. Itt említjük meg, hogy a leányka ruhák varrását egy pár helyi ügybuzgó tag minden díjazás nélkül vállalta magára. A karácsonyfa ünnepély idejéről és sorrendjéről később, fogjuk értesíteni lapunk olvasóit és az érdeklődőket

— **Készül a jégpálya.** Rösch Frigyes kohóigazgató ur támogatásával, készített már a Kaszinó Vigalmi Bizottsága a jégpályát. A köröző iv szerint személyjegy ára felnőtteknek 4, gyermekeknek 2 korona. Tekintettel azon körülményre, hogy a kaszinói építkezések miatt egyéb szórakozás alig lehetséges, hihető, hogy a jégpályának ez évben jó keletje lesz. Kérünk azonban egy kis hideget, hogy az a sok víz valamiképpen már jéggé fagyhasson.

— **Lopás.** Lepis Adolf ózdi lakos Gyulai János ózdi lakos zsebéből ki Offer Ottó kávéházában jókedvű állapotban volt egy drb. ezüst órárt láncsal együtt elvett, hogy azt megőrizve más nap neki átadja. Gyulai észre véve a dolgot a helyett, hogy Lepistől kérte volna az órárt őt feljelentette a csendőrségnél s most a jöltévből vádlott lett, kir. Járás bírósághoz feljelentetett.

— **Drága bor.** Kis Tóth Lajos nekézsényi lakos az ózdi novemberi vásárról hajtott haza egy drb. sertést, utközben csokván betért egy korcsmába valami melegítőért, mert igen átfázott. Egy liter bor elfogyasztása után jól megalégedve haza fele indult. Mikor már csaknem haza ért akkor jutott eszébe, hogy ő tulajdonképpen sertést hajtott Ózdról s most a nélkül jött haza. Vissza ment csokvára, hogy ott találja a sertést melyet 50 koronáért vett, de bizony az már nem várta gazdáját elment megalégedni valahová, hogy hová maig sem tudják.

— **Nyomda átvétel.** A „Hermann“-féle nyomda új tulajdonosok kezébe került. Hisszük s reméljük, hogy az új tulajdonosok, fő célul, a nagy közönség igényeinek teljes kielégítését tűzték ki. Hirdetésüket az olvasó közönség b. figyelmébe ajánljuk.

— **A tél kezdete.** A napokban bemutatkozott az idei hó. A mindnyájunk által örömmel várt kedves vendég megérkezett. Fehér asztalt terített a mindenek Gazdája azon lakói számára a melyek hajlék nélkül töltik el életüket. Megkezdődött ország szerete a tél leghasznosabb idő szaka a sertés ölés is. Fehér asztal mellett töltenek el sok jó estét azok is a kiknek megengedtetett, hogy meleg szoba tulajdonosai bérlői lehetnek. Felelevenedik a régi jó világ a baráti szeretett a rokon kötelék szorossabbra fűződik, egymás felkeresése a társas összejövetel által a miben jó része van ezen kellemes időszaknak. Örömmel üdvözlünk azért szeretett vendégünk s remélve, hogy mi is sok jó disznó torban lehetünk részesekek kérik maradj jó ideig a mi vendégünk.

— **Óvakodjunk** a hamisított élelmi szerek-től. Hogy mily óvatosan kell ma egy kereskedőnek még a megrendeléseinél is eljárni, legnagyobb bizonyosága egy helyi kereskedésben megtörtént eset. A kereskedő ugyanis a legjobb hiszemben rendelt meg egy hordó szeszt s mi történt, a szesz hamis volt, s nem elég hogy a becsapott kereskedőnek elkobzották az áruját, de még ráadásul fizetett 100 korona bírságot és 212 korona költséget. Ugy halljuk, hogy járási orvosunk előintézkedést tett, hogy a hamis tej forgalomba hozatala is meggátoltassék. Bizony nagyon, nagyon helyes lenne, hogy a tej is gyakrabban vizsgáltatnék meg, mert ma a fogyasztó közönség drága pénzért mégcsak nem is vizes tejet, de tejes vizet kap, a batus nénik meg nagyot nevetnek a markukba.

— **Egy fővárosi cég jubileuma.** Kertész Pál férfi és női divatáru üzlete Budapest, Rákóczi ut 40 sz. alatt mely egyik látványosság a fővárosnak, most jubilál amennyiben 15 esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalomból pazar kiállítású katalógust adott ki melyet mindenkinek ingyen küld, ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

Szerkesztésért felelős Kádár Elek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek Ózd. A kívánságnak eleget tettünk, de most pártfogást kérünk.

T Arló. Eljegyzésedhez gratulálunk.

F. L. Ózd. Azt irod, hogy gyakran csuklassz, — mi lehet annak a jelentősége. — Mi meg kérdeztünk egy orvost, s az alábbi felvilágosítást adta.

Ha reggel csuklassz jelentősége nincs.

Ha d. e. 10 órakor hármat csuklassz ideálad emleget. Ha d. u. hetet, — rollad beszél a jövendőbelid.

Általában pedig a ki este 23-at csuklik, azt az anyósa emlegeti.

H I R D E T É S E K.

Meghívás.

Ózd és vidéke ker. fogy. és ért. szövetség 1909 évi december hó 12 napjár délután 3 órakor a községháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 19. szak. értelmében meghivatnak.

Tárgy:

1. Az alapszabályok 12. és 23 §. módosítása.
2. A faraktári eredmény bemutatása.
3. Egyéb indítványok.

Az igazgatóság.

Nagy Gábor-féle Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimbója, veszője téiben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3-4 fürt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad ösztévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjuk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronaért. A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat,

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY
pósta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven

Várandós anyák

egősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű.

Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatása.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Szoptatás esetében a Scott-féle Emulsió

elejét veszi a bágyadtságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcuvá teszi a gyermeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Hirdetéseket

méltányos árban közöl, s **állandó** hirdetésekre kedvező ajánlatot tesz

az „Ózdi Hirlap“ kiadóhivatala.

Tanulóul fölvéttetik

egy jó házból való 1—2 középosztályt végzett fiu

NOVOTNY ANTALHOZ
Borsodnádasd

Kiadó üzlethelyiség!

Ózdon a piactér közvetlen közelében a Magyar vendéglő mellett egy üzlet helyiség 1910. január 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Kádár Elek ózdi II-od jegyzőnél.

Szives tudomásul!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy az „Ózdi járási nyomdában“ mindennemű nyomtatványok, a mai kor igényeinek megfelelő legszébb kivitelben szolid árban készítettnek.

Becsés figyelmüket felhívjuk, hogy a nyomdában, — különösen a meghívók, hirdetmények, névjegyek, gyászjelentések stb. rendelésénél, — **a legmesszebbmenő árkedvezményeket nyújtjuk.**

Főtörekvésünk a kifogástalan, szép munka elkészítésénél is, a szolid ár s a nagyközönség teljes kielégítése.

Ózdi járási nyomda.